

LGBT komiteen arbejder med lovgivning og rettigheder i relation til LGBT-personer og er partipolitisk uafhængig

CVR: 40636234
komiteen@komiteen.dk

komiteen.dk

Tina Thranesen
tina@thranesen.dk
Martin Iversen Christensen
iverchrist@gmail.com
Søren Laursen
soren@laursen.com

Facebook & Twitter: @lgbtkomiteen

LGBT-relaterede lov- og beslutningsforslag i Folketinget 1985 - 2022

Forklaringer til oversigt

Søren Laursen
Tina Thranesen

LGBT komiteen

22. oktober 2022

1. Partier

Det er Folketingets partibetegnelser, der anvendes:

ALT: Alternativet. Repræsenteret i Folketinget siden 2013.

CD: Centrum-Demokraterne. Repræsenteret i Folketinget 1973-2001.

DF: Dansk Folkeparti. Udbryder fra Fremskridtspartiet. Repræsenteret i Folketinget siden 1995.

EL: Enhedslisten. Repræsenteret i Folketinget siden 1994.

FD: De Frie Demokrater. Udbryder fra Fremskridtspartiet. Repræsenteret i Folketinget 1984-1986.

FG: Frie Grønne. Udbryder fra Alternativet. Repræsenteret i Folketinget siden 2020.

FP: Fremskridtspartiet. Repræsenteret i Folketinget 1973-1999.

FRI: Frihed 2000. Udbryder fra Fremskridtspartiet. Repræsenteret i Folketinget 1999-2001. Noteret sammen med FP i listen, da det var hele FP-folketingsgruppen.

KD/KRF: Kristendemokraterne/Kristeligt Folkeparti. Repræsenteret i Folketinget 1973-94, 1998-05, 2021-22.

KF: Det Konservative Folkeparti.

LA: Liberal Alliance. Udsprunget af NY. Repræsenteret i Folketinget siden 2008.

NB: Nye Borgerlige. Repræsenteret i Folketinget siden 2019.

Nord: Fællesbetegnelse anvendt her for nordatlantiske mandater. Dette er ikke en partibetegnelse i Folketinget.

NY: Ny Alliance. Udbryder fra RV og KF. Repræsenteret i Folketinget 2007-2008

RV: Radikale Venstre.

S: Socialdemokratiet.

SF: Socialistisk Folkeparti. Repræsenteret i Folketinget siden 1960.

UFG: Udenfor Folketingsgrupperne. Løsgængere, der har forladt et parti.

UP: Udenfor Partierne. Anvendt for Jacob Haugaard, der valgtes som løsgænger, 1994-98.

V: Venstre.

VS: Venstresocialisterne. Udbryder fra SF. Repræsenteret i Folketinget 1967-71, 1975-87

2. Bemærkninger til de enkelte kolonner

2.1 Folketing og regering

Samling/Valg

Folketingssamling. Eksempel: 1986-87.1. Betyder folketingsåret 1986-87, første samling. Baggrundsfarven (hvid og grå) betyder ingenting, men hjælper til at skelne de enkelte samlinger.

Valg: De lyserøde rækker illustrerer folketingsvalgene (eller overdragelse af regeringsmagten).

Regering

For enkelheds skyld er anvendt korte navne. **Schlüter I-IV:** Regeringerne Poul Schlüter I-IV. **Nyrup I-IV:**

Regeringerne Poul Nyrup Rasmussen I-IV. **Fogh I-III:** Regeringerne Anders Fogh Rasmussen I-III. **Løkke I-III:**

Regeringerne Lars Løkke Rasmussen I-III. **Thorning-Schmidt I:** Regeringen Helle Thorning-Schmidt I. Der var ingen forslag under hendes anden regering.

Baggrundsfarven illustrerer, om det er en borgerlig regering – dvs. med en statsminister fra Venstre eller de Konservative – eller en centrum-venstreregering – dvs. med en statsminister fra Socialdemokratiet.

Regeringspartier

De partier, der indgår i regeringen.

2.2 Initiativ

De næste tre grupper af kolonner handler om selve forslagene og illustrerer relationen mellem forslagene og LGBT-retighederne.

Oversigten indeholder de to grundtyper, lovforslag og beslutningsforslag. Hvis et lovforslag vedtages, bliver det til lov. Lovforslag kan fremsættes af regeringen eller af folketingsmedlemmer. Et lovforslag er en kompliceret størrelse, der ud over de konkrete ændringer til lovteksten også indeholder bemærkninger, som detaljeret gennemgår beslutningsgrundlaget i form af historik, konsekvenser og overvejelser. Det kræver stor juridisk indsigt at udarbejde et lovforslag. Regeringen har sit embedsværk bag sig til at hjælpe med det lovforberedende arbejde. Folketingsmedlemmerne har ikke embedsværket at trække på, hvorfor det er sværere for dem at udarbejde et lovforslag. Men de har så muligheden for i stedet at lave et beslutningsforslag, som pålægger regeringen at gøre et eller andet, fx at fremsætte et lovforslag med et givet indhold.

Oversigten indeholder ikke kun selve lov- og beslutningsforslagene, men også ændringsforslag til disse. I LGBT-sammenhæng har de store slagsmål ofte været omkring ændringsforslag. I oversigten er lov- og beslutningsforslagene adskilt af en tynd rød linje, mens forslag, der vedrører samme lov- eller beslutningsforslag adskilles af en tynd grå linje.

Intention

Positiv betyder, at hensigten med forslaget er at forbedre LGBT-retighederne.

Negativ betyder selvfølgelig det modsatte.

Neutral betyder, at forslaget ikke er formuleret i relation til LGBT-retigheder. Når forslaget er medtaget i oversigten, er det enten fordi, det i praksis har en indflydelse på LGBT-retigheder, eller at disse rettigheder burde være behandlet i forslaget.

Fremsat af

Reg betyder, at forslaget er fremsat af regeringen. I parentes er anført den ansvarlige ministers parti.

Beslutningsforslag og ændringsforslag til fremsatte forslag fremsættes af folketingsmedlemmer (og i sjældne tilfælde af regeringen). I så fald er de **partier**, hvor forslagsstillerne kommer fra, anført. Ændringsforslag kan tiltrædes af andre medlemmer. Hvis det er tilfældet, er disses partier anført efter "+".

Når det er regeringen, der fremsætter et forslag, betyder det, at hele regeringen står bag. Når det er folketingsmedlemmer, der fremsætter forslag, repræsenterer de alene sig selv. Der er adskillige eksempler i listen, hvor medlemmer fra samme parti fremsætter modsatrettede forslag.

2.3 Forslag

Beskrivelse

Kort beskrivelse af forslagets indhold.

Forslagsnummer

Betegnelsen er sammensat af folketingsåret + samling + forslagstype + forslagsnummer + behandling + ændringsforslagsnummer. Således betyder **1996-97.1 L 5 2.ÆF 29** ændringsforslag nr. 29 ved andenbehandlingen af lovforslag nr. 5 i første samling i folketingsåret 1996-97. Beslutningsforslag har B foran forslagsnummeret. Hvis et forslag er blevet delt, tilføjes et bogstav efter forslagsnummeret, fx **1998-99.1 L 70 A**.

Lovnummer

Såfremt et lovforslag er blevet vedtaget, fremgår lovens nummer her.

Udfald

Vedtaget: Et flertal har stemt for forslaget.

Forkastet: Der har ikke været et flertal, der har stemt for forslaget. Stemmelighed fører således også til forkastelse.

Bortfaldet: Forslaget er ikke færdigbehandlet ved folketingssamlingens udløb. Lovforslag skal behandles tre gange i salen, mens beslutningsforslag skal behandles to gange. Det er afstemningen ved sidstebehandlingen, der afgør, om et forslag er vedtaget eller forkastet. Det er almindeligt, at hvis forslagsstillerne efter de indledende forhandlinger kan se, at der ikke kan samles flertal, så indstilles behandlingen, så man ikke indkasserer et nederlag i salen. Andre gange vælger forslagsstillerne, på trods af et forventeligt nederlag, at tage forslaget i salen for at få udstillet partiernes stillingtagen. Hvis der udskrives valg, begynder en ny folketingssamling efter valget. Alle forslag, der ikke er færdigbehandlet før valget, bortfalder derfor.

Tilbagetaget: Forslagsstillerne kan vælge aktivt at tilbagetage forslaget. Andre kan herefter genoptage det. Hvis det ikke sker, bortfalder forslaget.

Delt: Ofte indeholder et lovforslag væsensforskellige elementer. Hvis der i Folketinget er delte holdninger til disse elementer, kan der stilles forslag om deling af forslaget, så disse elementer kan behandles og vedtages eller forkastes hver for sig.

Gul pil: Blandt de mange forslag er forslag, som ændrer noget grundlæggende i den eksisterende retstilstand, for eksempel forslag, som for første gang eksplicit italesætter et bestemt LGBT-forhold, eller som skaber en ny retlig konstruktion. Disse paradigmeskift er markeret med en gul pil i *Udfald*-kolonnen.

Baggrundsfarven illustrerer konsekvensen af udfaldet i forhold til LGBT-rettigheder.

Rød: Udfaldet har negativ betydning for LGBT-rettighederne. Det kan være et forslag med negativ intention, der er vedtaget, eller et forslag med positiv intention, der ikke er vedtaget.

Grøn: Udfaldet har positiv betydning for LGBT-rettighederne. Det kan være et forslag med positiv intention, der er vedtaget, eller et forslag med negativ intention, der ikke er vedtaget.

Grå: Et forslag, der ikke ændrer LGBT-rettighederne. Er som regel med i listen, fordi det potentielt kunne have forbedret rettighederne.

2.4 Afstemning

For – Imod – Blank

Stemmetallene fordelt på de tre valgmuligheder: **For**, **Imod** og **Hverken for eller imod**.

For, Imod, Hv. For ell. imod

Partiernes fordeling i afstemningen. Hvis nogle medlemmer af partiet går imod partilinjen, anføres de med antal. Eksempel:

For:	V, KF, SF, CD, DF, 21xS, 1xFP
Imod:	S, RV, FP, EL, 4xV, 5xSF, 1xCD
Hv. for ell. imod:	2xS

Her har V, KF, SF, CD, og DF stemt for et forslag, mens S, RV, FP og EL har stemt imod. Men 21 S-medlemmer og ét FP-medlem har stemt for, ligesom 4 V-medlemmer, 5 SF-ere og én CD-er har stemt imod. 2 S-medlemmer har stemt hverken for eller imod.

Baggrundsfarven indikerer intentionen med stemmeafgivelsen: **Rød** betyder, at stemmeafgivelsen modarbejder forbedringen af LGBT-rettigheder (for et forslag med negativ intention eller imod et forslag med positiv intention).

Grøn betyder, at stemmeafgivelsen fremmer LGBT-rettigheder (imod et forslag med negativ intention eller for et forslag med positiv intention). **Gul** betyder afståelse fra stillingtagen. Dette er ofte medlemmer, som er uenige med partilinjen, men som ikke ønsker at gå direkte imod den.

Regerings- og partikolonner

Kolonnerne er 'grået ud', hvor partiet ikke har været repræsenteret i Folketinget. *Baggrundsfarven* viser, hvem, der har fremsat forslaget og hvad intentionen er. Farverne svarer således til baggrundsfarven i intentionskolonnen. Med Harvey-balls angives, enheden i partiet:

- Partidisciplin – alle stemmer ens
- ◐ Nogle stemmer imod partilinjen – op til ca. en fjerdedel af de afgivne stemmer
- ◑ Mange stemmer imod partilinjen – op til knap halvdelen af de afgivne stemmer

2.5 LGBT-indhold

Fokus

Harvey-ball viser, i hvilken udstrækning der er tale om et LGBT-forslag

- Egentligt LGBT-forslag
- ◐ Delvist et LGBT-forslag, men også visse andre komponenter
- ◑ Ikke et LGBT-forslag, men der er en i helheden mindre LGBT-komponent
- Ikke et LGBT-forslag, men det kunne/burde have haft en LGBT-komponent

LGB og T

Markeringerne i disse to kolonner angiver, om forslaget relaterer sig til seksuel orientering (**LGB**) henholdsvis kønsidentitet og/eller kønsudtryk (**T**).

2.6 Tema

I disse kolonner indikeres de enkelte forslags indhold i form af en række temaer:

Parforhold

- Registreret partnerskab
- Ægteskab
- Kirkelig vielse

Forældre og børn

- Assisteret reproduktion (tidl. kunstig befrugtning)
- Adoption
- Forældreskab (stedbarnsadoption og børneloven)
- Barsel

Beskyttelse

- Ligebehandling (ikke-diskrimination, klageadgang)
- Hadforbrydelser (strafskærpende omstændigheder)

Særlige transforhold

- Navneskifte
- Juridisk kønsskifte (nyt cpr-nummer)
- Fysisk kønsskifte (adgang til sundhedsydelser)

2.7 Referencer

Her er links til forskellige kildematerialer:

F: Folketingets hjemmeside, folketinget.dk. For lov og beslutningsforslag refereres til indekssiden. For ændringsforslag refereres til dette. For ældre forslag henvises til materialet i Folketingets webarkiv.

R: Retsinformation, retsinformation.dk. Vedtagne lovforslag.

K: LGBT komiteen, komiteen.dk. Vedligeholdes af Søren Laursen og Tina Thranesen.

P: Panbloggen, panbloggen.dk. Vedligeholdes af Søren Laursen.

V: Vidensbanken om kønsidentitet, transviden.dk. Vedligeholdes af Tina Thranesen.